

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA
mzo.gov.hr

**NACIONALNI SUSTAV PODRŠKE ZA PROVEDBU OKVIRNOG PROGRAMA ZA
ISTRAŽIVANJE I INOVACIJE – OBZOR EUROPA**

Smjernice za rad dionika nacionalnog sustava podrške

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Zagreb, 2021.

Sadržaj

UVOD - OKVIRNI PROGRAM ZA ISTRAŽIVANJE I INOVACIJE - OBZOR EUROPA	3
ORGANIZACIJA SUSTAVA PODRŠKE ZA PROVEDBU OKVIRNOG PROGRAMA ZA ISTRAŽIVANJE I INOVACIJE – OBZOR EUROPA NA EUROPSKOJ RAZINI.....	5
KOMITOLOŠKI PROCES, PROGRAMSKI ODBOR I ULOGA DRŽAVA ČLANICA	5
MREŽA NACIONALNIH OSOBA ZA KONTAKT	6
ORGANIZACIJA SUSTAVA PODRŠKE ZA PROVEDBU OKVIRNOG PROGRAMA ZA ISTRAŽIVANJE I INOVACIJE – OBZOR EUROPA NA NACIONALNOJ RAZINI	8
OPIS POSLOVA DIONIKA NACIONALNOG SUSTAVA PODRŠKE	8
Koordinator nacionalnih osoba za kontakt / Koordinator nacionalnog sustava podrške	8
Članovi programskog odbora.....	9
Nacionalne osobe za kontakt	10
Članovi referentne skupine.....	10
Meduresorna skupina za program Obzor Europa.....	11
ORGANIZACIJA RADA DIONIKA NACIONALNOG SUSTAVA PODRŠKE.....	12
NAČELA RADA NACIONALNOG SUSTAVA PODRŠKE ZA PROVEDBU PROGRAMA OBZOR EUROPA	12
INTERNI KOMUNIKACIJSKI KANALI.....	12
GODIŠNJI PLAN RADA DIONIKA SUSTAVA PODRŠKE ZA PROVEDBU PROGRAMA OBZOR EUROPA	13
SUDJELOVANJE NA SASTANCIMA	13
Nacionalni sastanci dionika nacionalnog sustava podrške	13
Sudjelovanje na sastancima u organizaciji Europske komisije.....	14
Refundacija putnih troškova i naknada za rad članovima programskog odbora	14
KOMUNIKACIJSKI KANALI PREMA KOMISIJI, KORISNICIMA, PRIJAVITELJIMA I ŠIROJ JAVNOSTI	15
KOMUNIKACIJSKI KANALI PREMA EUROPSKOJ KOMISIJI	15
NACIONALNI PORTAL ZA PROGRAM OBZOR EUROPA	15
SLUŽBENE MREŽNE STRANICE MINISTARSTVA ZNANOSTI I OBRAZOVANJA	16
PROMOTIVNI MATERIJALI	16
Brošura o hrvatskom sudjelovanju u Programu	16
Ostali promotivni materijali.....	16
Prilog 1. Obrazac izvješća sa sastanka	17
Prilog 2. Obrazac za dostavu komentara i mišljenja na nacрте dokumenata	19

UVOD - OKVIRNI PROGRAM ZA ISTRAŽIVANJE I INOVACIJE - OBZOR EUROPA

Okvirni programi Europske unije za istraživanje i inovacije (*Multiannual Framework Programmes for Research and Innovation*) višegodišnji su financijski instrumenti Europske unije koji služe ostvarivanju njezinih ključnih strateških ciljeva vezanih uz istraživanje, tehnološki razvoj i inovacije te jačanje europskoga istraživačkog prostora (*European Research Area - ERA*).

Obzor Europa okvirni je program za istraživanje i inovacije za razdoblje od 2021. do 2027. godine (u daljnjem tekstu: Program). Posebni ciljevi Programa su:

- potpora stvaranju i širenju visokokvalitetnih novih znanja, tehnologija i rješenja povezanih s globalnim izazovima;
- jačanje učinka istraživanja i inovacija, podupiranje i provedba politika Europske unije te potpora prihvaćanju inovativnih rješenja u industriji i društvu radi rješavanja globalnih izazova;
- poticanje svih oblika inovacija, uključujući revolucionarne inovacije, uvođenje inovativnih rješenja na tržište te optimiziranje rezultata Programa u svrhu povećanja učinka u ojačanome europskome istraživačkom prostoru.

U sve dijelove Programa uključena su načela i prakse „otvorene znanosti” u vidu osiguravanja transparentnosti financiranja aktivnosti javnim novcem te omogućavanja pristupa znanstvene zajednice rezultatima istraživanja.

Strukturu Programa čine tri stupa:

1. Izvrsna znanost
2. Globalni izazovi i europska industrijska konkurentnost
3. Inovativna Europa.

Prvim stupom osigurava se nastavak potpore izvrsnoj znanosti u sklopu Europskoga istraživačkog vijeća, djelovanja Marie Skłodowska-Curie (MSCA) i istraživačke infrastrukture.

Drugi stup je usmjeren na globalne izazove i industrijske tehnologije, koji su integrirani u sljedećih šest klastera:

- Zdravlje
- Kultura, kreativnost i uključivo društvo
- Civilna sigurnost za društvo
- Digitalizacija, industrija i svemir
- Klima, energija i mobilnost
- Hrana, biogospodarstvo, prirodni resursi, poljoprivreda i okoliš.

Treći stup je usmjeren na razvoj disruptivnih inovacija i inovacija koje stvaraju nova tržišta u sklopu aktivnosti Europskog vijeća za inovacije (*European Innovation Council - EIC*), europskih inovacijskih ekosustava (*European Innovation Ecosystems*) i Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (*European Institute of Innovation and Technology - EIT*).

Horizontalni dio strukture Programa podupire ciljeve vezane uz jačanje europskoga istraživačkog prostora s naglaskom na kreiranje i implementaciju najpogodnijeg okruženja za istraživanje i inovacije u kojem sve države članice i njihove regije imaju mogućnosti za razvoj i pristup financiranju.

Horizontalni dijelovi Programa čine:

1. Širenje sudjelovanja i izvrsnosti
2. Reforma i jačanje europskog sustava istraživanja i inovacija.

Jedna od novosti u odnosu na prethodni program Obzor 2020. su misije (*Missions*). Europske misije za istraživanje i inovacije imaju cilj pružiti rješenja za neke od najvećih izazova s kojima se suočavamo na globalnoj razini. Misije imaju predviđen mandat za rješavanje hitnih izazova u društvu u određenom vremenskom okviru i proračunu. Područja za moguće misije su:

- Prilagodba klimatskim promjenama, uključujući društvenu transformaciju ([*Adaptation to climate change including societal transformation*](#))
- Rak ([*Cancer*](#))
- Zdravi oceani, mora te obalne i kopnene vode ([*Oceans, seas coastal and inland waters*](#))
- Klimatski neutralni i „pametni gradovi“ ([*Climate-neutral and smart cities*](#))
- Zdravlje tla i hrana ([*Soil health and food*](#)).

Osim misija, Program ima novi pristup partnerstvima čiji je broj u novome programskom razdoblju smanjen u odnosu na prethodno, a sama partnerstva usmjerenija su na strukturiranost i učinkovitost provedbe. Europska partnerstva ([*European Partnerships*](#)) su mreže javnih i/ili privatnih organizacija država članica i šire, koja se oformljuju u svrhu postizanja zajedničkih ciljeva i interesa u području istraživanja i inovacija, a koja se ne mogu ostvariti drugim aktivnostima Programa. Partnerstva će biti pripremljena na temelju dodane vrijednosti EU-a, transparentnosti, otvorenosti, utjecaja, učinka financijske poluge, dugoročne financijske obveze svih uključenih strana, prilagodljivosti, dosljednosti i komplementarnosti s europskim, nacionalnim i regionalnim inicijativama.

Europska partnerstva provode se u jednom od triju osnovnih oblika:

1. Suprogramirana europska partnerstva (*Co-programmed partnerships*)
2. Sufinancirana europska partnerstva (*Co-financed partnerships*)
3. Institucionalizirana europska partnerstva (*Institutionalized partnerships*).

ORGANIZACIJA SUSTAVA PODRŠKE ZA PROVEDBU OKVIRNOG PROGRAMA ZA ISTRAŽIVANJE I INOVACIJE – OBZOR EUROPA NA EUROPSKOJ RAZINI

KOMITOLOŠKI PROCES, PROGRAMSKI ODBOR I ULOGA DRŽAVA ČLANICA

Komitologija označava proces izmjene ili prilagodbe europskog zakonodavstva na razini odborâ. Sukladno članku 291. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, regulirano je donošenje provedbenih akata budući da države članice usvajaju mjere nacionalnog prava potrebne za provedbu pravno obvezujućih akata Unije. U slučaju potrebe jedinstvenih uvjeta za provedbu pravno obvezujućih akata Unije, provedbene ovlasti mogu se dodijeliti i Europskoj komisiji (u daljnjem tekstu: Komisija). Sukladno Uredbi o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (br. 182/2011.), u temeljnim aktima koji zahtijevaju nadzor država članica u odnosu na donošenje provedbenih akata Komisije predviđa se uspostava odborâ koje čine predstavnici država članica, a kojima predsjedava Komisija. Provedbeni akt bit će donesen ako se utvrdi pozitivno mišljenje odbora. U slučaju negativnog mišljenja na akt, priprema se nova, izmijenjena verzija nacrtâ provedbenog akta.¹

Sukladno čl. 14. Posebnog programa za provedbu Programa, utvrđeno je kako će odbor podržavati Komisiju i sastajati se u različitim sastavima, kako je navedeno u Tablica 1., prema temi o kojoj se raspravlja. Članovi odbora predlažu izmjene i daju mišljenja na provedbene akte koje je predložila Komisija u skladu s nacionalnim stajalištima i svojom stručnošću.

Programski odbor dijeli se na različite sastave (*Configurations*) koji odgovaraju područjima Programa (Tablica 1.). Predstavnici u pojedinom sastavu odbora (*Programme Committee Members - PCMs*) su stručnjaci i delegati koje službeno imenuje država članica čije interese u svojem radu zastupaju.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) je tijelo nadležno za nacionalnu provedbu Programa sukladno Zaključku Vlade Republike Hrvatske. Ministarstvo sudjeluje u radu Strateškog sastava Programa koji ima strateški pregled nad njegovom cjelokupnom provedbom te osigurava usklađenost pojedinih dijelova Programa. Također, Ministarstvo imenuje predstavnike RH u programski odbor čiji je zadatak promicati nacionalne interese koji su usuglašeni sa stajalištem Ministarstva ili su, u slučaju podijeljene nadležnosti, usuglašeni sa stajalištima drugih tijela državne uprave.

Tablica 1.: Sastavi programskog odbora programa Obzor Europa

1	Strateški sastav: Strateški pregled provedbe posebnog programa i koherentnost među njegovim pojedinačnim programima rada, uključujući misije (<i>Strategic configuration</i>)
2	Europsko istraživačko vijeće <i>European Research Council (ERC)</i>
2a	Djelovanja Marie Sklodowska-Curie <i>Marie Sklodowska-Curie Actions (MSCA)</i>
3	Istraživačke infrastrukture <i>Research infrastructures</i>
4	Zdravlje <i>Health</i>
5	Kultura, kreativnost i uključivo društvo <i>Culture, Creativity and Inclusive Society</i>
6	Civilna sigurnost za društvo <i>Civil Security for Society</i>

¹ Sukladno članku 16. stavcima 4. i 5. Ugovora o Europskoj uniji i, prema potrebi, članku 238. stavku 3. UFEU-a.

7	Digitalizacija, industrija i svemir <i>Digital, Industry and Space</i>
8	Klima, energija i mobilnost <i>Climate, Energy and Mobility</i>
9	Hrana, biogospodarstvo, prirodni resursi, poljoprivreda i okoliš <i>Food, Bioeconomy, Natural Resources, Agriculture and Environment</i>
10	Europsko inovacijsko vijeće i Europski inovacijski ekosustavi <i>The European Innovation Council (EIC) and European Innovation ecosystems</i>
10a	Širenje sudjelovanja i jačanje europskoga istraživačkog prostora <i>Widening participation and strengthening the European Research Area</i>
11	Euratom - Fisija <i>Euratom - Fission</i>
12	Euratom - Fuzija <i>Euratom - Fusion</i>

MREŽA NACIONALNIH OSOBA ZA KONTAKT

Mreža nacionalnih osoba za kontakt (*National Contact Points - NCPs*) predstavlja sustav podrške za provedbu i ostvarenje ciljeva i učinka Programa, ponajprije u vidu informiranja i savjetovanja prijavitelja na natječaje u sklopu Programa te pružanje individualizirane podrške sudjelovanju tijekom cijeloga projektnog ciklusa. Nacionalne osobe za kontakt službeno imenuje Ministarstvo, tijelo nadležno za koordinaciju sudjelovanja u Programu, a njihovi podaci za kontakt nalaze se na službenom portalu RH za program Obzor Europa, na službenoj mrežnoj stranici Ministarstva te na službenim mrežnim stranicama Komisije.

U dokumentu *Minimum standards and Guiding principles for setting up systems of National Contact Points under Horizon Europe* Komisija je propisala strukturu, ulogu i opis rada nacionalnih osoba za kontakt.

Tablica 2. Struktura mreže nacionalnih osoba za kontakt za program Obzor Europa

1	Koordinator nacionalnih osoba za kontakt <i>NCP Coordinator</i>
2	Pravna i financijska pitanja (uključujući pravne i financijske aspekte povezane s ravnopravnošću spolova, otvorenim pristupom i otvorenom znanosti, integritetom i etikom istraživanja i inovacija) <i>Legal and Financial Aspects (including legal and financial aspects related to gender equality, open access and open science, R&I integrity and ethics)</i>
3	Europsko istraživačko vijeće <i>European Research Council (ERC)</i>
4	Djelovanja Marie Skłodowska-Curie <i>Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA)</i>
5	Istraživačke infrastrukture <i>Research infrastructures</i>
6	Zdravlje (uključujući povezane misije i partnerstva) <i>Health (including related missions and partnerships)</i>
7	Kultura, kreativnost i uključivo društvo (uključujući povezane misije i partnerstva) <i>Culture, Creativity and Inclusive Society (including related missions and partnerships)</i>

8	Civilna sigurnost za društvo (uključujući povezane misije i partnerstva) <i>Civil Society for Security</i>
9	Digitalizacija, industrija i svemir (uključujući povezane misije i partnerstva) <i>Digital, Industry and Space (including related missions and partnerships)</i>
10	Klima, energija i mobilnost (uključujući povezane misije i partnerstva) <i>Climate, Energy and Mobility (including related missions and partnerships)</i>
11	Hrana, biogospodarstvo, prirodni resursi, poljoprivreda i okoliš (uključujući povezane misije i partnerstva) <i>Food, Bioeconomy, Natural Resources, Agriculture and Environment (including related missions and partnerships)</i>
12	Europsko inovacijsko vijeće i europski inovacijski ekosustavi <i>The European Innovation Council (EIC) and European Innovation ecosystems</i>
13	Širenje sudjelovanja i europski istraživački prostor <i>Widening Participation and ERA</i>
14	Fisija <i>Fission</i>
15	Fuzija <i>Fusion</i>
16	Zajednički istraživački centar <i>Joint Research Centre (JRC)</i>
17	Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT) <i>European Institute of Innovation and Technology (EIT)</i>

ORGANIZACIJA SUSTAVA PODRŠKE ZA PROVEDBU OKVIRNOG PROGRAMA ZA ISTRAŽIVANJE I INOVACIJE – OBZOR EUROPA NA NACIONALNOJ RAZINI

Nacionalni sustav podrške za provedbu Programa uključuje nekoliko ključnih dionika:

- **Koordinator nacionalnih osoba za kontakt** (*NCP Coordinator*) / **Koordinator nacionalnog sustava podrške za provedbu Programa**
- **Članovi programskog odbora** (*Programme Committee Members - PCMs*)
- **Nacionalne osobe za kontakt** (*National Contact Points - NCPs*)
- **Referentne skupine**
- **Međuresorna radna skupina za program Obzor Europa.**

OPIS POSLOVA DIONIKA NACIONALNOG SUSTAVA PODRŠKE

U svrhu efikasnog i kvalitetnog funkcioniranja nacionalnog sustava podrške, ovim Smjernicama nastoje se razjasniti i popisati ključni koraci i zadaće koje svaki od dionika ima.

Koordinator nacionalnih osoba za kontakt / Koordinator nacionalnog sustava podrške

U strateškom smislu dionike nacionalnog sustava podrške, uključujući koordinatora nacionalnih osoba za kontakt (u daljnjem tekstu: Koordinator), imenuje i koordinira Ministarstvo. Koordinator operativno upravlja nacionalnim sustavom podrške za provedbu Programa te predstavlja glavnog sugovornika s Komisijom u odnosu na operativna i *policy* pitanja. Na taj način osigurava se operativna dosljednost i uspješno funkcioniranje Programa.

Zadaće Koordinatora uključuju sljedeće:

- Koordinira aktivnosti svih dionika nacionalnog sustava podrške Programu, uključujući podršku pravodobnom prijenosu i razmjeni informacija između svih dionika.
- Koordinira izradu prijedloga izmjena i dopuna radnih programa vezanih uz Program.
- Pridonosi usklađenosti nacionalnih politika i mjera vezanih uz Program s ključnim europskim i nacionalnim strateškim dokumentima i inicijativama za istraživanje i razvoj.
- Pridonosi izradi prijedloga nacionalnih stajališta u odnosu na okvirne programe Unije vezane uz istraživanje i inovacije.
- Predstavlja središnju točku za razmjenu informacija s Komisijom te obavještava članove sastava odbora o zaključcima sa sastanaka Strateškog sastava.
- Izrađuje statistička i analitička izvješća o provedbi Programa u RH koja su internim komunikacijskim kanalima dostupna i ostalim dionicima sustava podrške Programu, a prema potrebi i korisnicima Programa.
- Šalje, prema potrebi, dionicima nacionalnog sustava podrške i drugim hrvatskim predstavnicima nominiranim u radna tijela Komisije upute i smjernice u svrhu odgovarajuće pripreme za njihov rad.
- Izrađuje *Smjernice za rad dionika nacionalnog sustava podrške* te prati njihovo provođenje.
- Koordinira i organizira izradu *Godišnjeg plana rada dionika sustava podrške za provedbu programa Obzor Europa* koji uključuje popis i planirane vremenske okvire informativnih, promotivnih i ostalih aktivnosti vezanih uz Program na nacionalnoj razini te prati njegovu provedbu.
- Organizira i koordinira službeno predstavljanje i pokretanje Programa na nacionalnoj razini namijenjeno širokom spektru dionika (relevantnoj stručnoj javnosti, akademskoj zajednici, jedinicama lokalne samouprave, donositeljima odluka na nacionalnoj i europskoj razini, predstavnicima industrije, civilnog sektora, nevladinih udruga i medija).

- Prati rad nacionalnog sustava podrške za provedbu Programa u suradnji s ostalim dionicima sustava, predlaže aktivnosti za njegovo unapređenje te mjere za povećanje sudjelovanja hrvatskih organizacija.
- Osmišljava i koordinira organizaciju informativnih i promotivnih aktivnosti Programa u suradnji s ostalim dionicima sustava.
- Izrađuje i dostavlja Stalnom predstavništvu RH pri EU i Komisiji službena imenovanja dionika nacionalnog sustava podrške.

Članovi programskog odbora

Službeno imenovani predstavnici RH u programskom odboru (u daljnjem tekstu: članovi odbora) zaduženi su za praćenje provedbe Programa te predstavljaju ključne posrednike između Europske komisije i dionika u nacionalnom sustavu podrške. Članove odbora čine stručnjaci s višegodišnjim iskustvom u relevantnom području Programa, a njihova glavna zadaća je sudjelovanje na sastancima odbora u svojstvu nacionalnih predstavnika, pri čemu zastupaju stajališta RH u dogovoru s Ministarstvom i Koordinatorom, uključujući i interese hrvatske istraživačke i inovacijske zajednice. Popis imenovanih članova odbora nalazi se na [službenom portalu RH za Program](#) te na službenoj mrežnoj stranici Ministarstva.

Članovi odbora dijele se na stručnjake i delegate. Stručnjaci imaju višegodišnje profesionalno iskustvo u relevantnom području, s naglaskom na istraživački aspekt. Delegati su nacionalne osobe za kontakt za relevantno područje imenovane u odbor i/ili privremeno imenovani predstavnici i/ili zamjene.

U slučaju većeg broja imenovanih predstavnika RH za pojedina područja Programa, imenovani članovi odbora međusobno se dogovaraju o načinu rada te utvrđuju člana koji će pravodobno prosljeđivati odgovarajuće bilješke, informacije i dokumente Koordinatoru te, nakon usuglašavanja s Ministarstvom, upućivati navedeno mišljenje i komentare Komisiji ili članovima odgovarajućeg sastava odbora.

Zadace članova odbora uključuju sljedeće:

- Redovito sudjelovanje na sastancima relevantnog sastava odbora i pripremanje izvješća o njihovim ishodima (Prilog 1.) koje dostavljaju Koordinatoru i nacionalnoj osobi za kontakt (ako nije sudjelovala na sastanku) te pravodobna dostava ostalih informacija i materijala s posebnim naglaskom na teme i pitanja od interesa za hrvatsku istraživačku zajednicu.
- Sudjelovanje u pripremi te zastupanju stajališta RH, u sklopu vlastite ekspertize, o pojedinim pitanjima vezano uz odgovarajući sastav odbora, a u skladu s prijedlozima relevantne referentne skupine, imenovane nacionalne osobe za kontakt za predmetno područje, strateškim dokumentima RH te mišljenjem i suglasnosti Ministarstva.
- Davanje doprinosa oblikovanju strateških i operativnih dokumenata Ministarstva koji se odnose na unapređenje sudjelovanja RH u Programu.
- Izrada nacionalnih prijedloga, izmjena i dopuna relevantnoga radnog programa na temelju doprinosa relevantne referentne skupine i nacionalne osobe za kontakt, a u suradnji s Ministarstvom.
- Praćenje ostalih aktivnosti u sklopu Programa važnih za relevantni sastav odbora, kao i suradnja i komunikacija s članovima drugih sastava odbora ako se za tim iskaže potreba.
- Sudjelovanje na sastancima s ostalim dionicima nacionalnog sustava podrške o ključnim pitanjima u relevantnom području Programa te suradnja s hrvatskim predstavnicima u stručnim skupinama pri Vijeću.
- Promoviranje interesa hrvatske istraživačke i inovacijske zajednice u relevantnom području Programa na nacionalnoj i europskoj razini.
- Predstavljanje radnog programa na nacionalnim informativnim danima, radionicama i drugim informativnim događajima, a u suradnji s nacionalnim osobama za kontakt.
- Sudjelovanje u pripremi i provođenju diseminacijskih aktivnosti.

Nacionalne osobe za kontakt

Nacionalne osobe za kontakt su osobe koje službeno imenuje Ministarstvo, a odgovorne su za diseminaciju informacija i pružanje podrške i savjetovanja hrvatskoj istraživačko-inovacijskoj zajednici u procesu sudjelovanja u Programu. Popis i podaci o nacionalnim osobama za kontakt nalaze se na službenom portalu RH za program Obzor Europa te na službenim mrežnim stranicama Komisije.

Zadaci nacionalnih osoba za kontakt uključuju sljedeće:

- Informiranje korisnika o natječajima i drugim aktivnostima u sklopu Programa, na službenom portalu RH za Program i relevantnim distribucijskim listama elektroničke pošte.
- Individualizirano savjetovanje prijavitelja o Programu općenito, kao i o administrativnim procedurama i pravilima te načinima pripreme, prijave i implementacije projekta.
- Provedba aktivnosti za promociju sudjelovanja u Programu u svrhu bolje uključenosti i snažnije diversifikacije hrvatskih prijavitelja i korisnika Programa.
- Organizacija informativnih aktivnosti i radionica za pojedine pozive i aktivnosti u sklopu Programa u skladu s *Godišnjim planom rada*.
- Sudjelovanje u projektima namijenjenima nacionalnim osobama za kontakt te projektima koji osnažuju nacionalni sustav podrške Programu.
- Sudjelovanje u izradi prijedloga očitovanja na radne programe i organizacija njihova predstavljanja na nacionalnoj razini u suradnji s članovima relevantnih sastava odbora.
- Praćenje pokazatelja, izrada izvješća i analiza vezanih uz provedbu Programa u RH te dostava podataka Koordinatoru za relevantno područje Programa.
- Ažuriranje nacionalnog portala RH za Program za područje u kojem je osoba imenovana.
- Sudjelovanje, prema potrebi, u radu odbora u svojstvu delegata te davanje mišljenja i komentara na odgovarajuće dokumente.

Redovito izvještavanje sa sastanaka propisanim obrascem

Članovi odbora i nacionalne osobe za kontakt redovito izvještavaju Ministarstvo i Koordinatora o rezultatima sastanaka koje organizira Komisija i to propisanim obrascem (Prilog 1.). Izvješća je, u digitalnom obliku, potrebno dostaviti najkasnije četrnaest dana od održavanja sastanka.

Članovi odbora i nacionalne osobe za kontakt u izvješćima dostavljaju Ministarstvu i Koordinatoru ishode sastanka, informacije i materijale relevantne za razumijevanje ključnih tema i inicijativa sastanka, a posebno onih od interesa za RH.

Na temelju zaprimljenih izvješća Ministarstvo prema potrebi poduzima korake u svrhu pravodobne pripreme aktivnosti, odgovarajuće politike i/ili stajališta RH, a vezano uz pojedine tematske sastave ili cjelokupni Program.

Članovi odbora i nacionalne osobe za kontakt obavještavaju i usmenim putem Koordinatora o aktivnostima proizašlima sa sastanaka, a koje zahtijevaju postupanje Ministarstva ili predstavljaju novost koja je relevantna za RH.

Članovi referentne skupine

Referentne skupine su savjetodavne skupine u čijem sastavu su stručnjaci iz javnog i privatnog sektora te iz različitih područja djelovanja koja su obuhvaćena pojedinim sastavima odbora, a imenuje ih Ministarstvo. Referentne skupine pružaju stručnu potporu članovima odbora, Ministarstvu i Koordinatoru prilikom definiranja stajališta RH na europskoj i nacionalnoj razini. Ministarstvo saziva članove referentnih skupina, prikuplja njihove prijedloge i komentare s ciljem izrade mišljenja i očitovanja u pojedinim područjima, kao i u svrhu izrade nacionalne strategije za Program.

Ministarstvo službeno imenuje članove referentnih skupina u sljedećim područjima: Zdravlje (uključujući povezane misije i partnerstva), Kultura, kreativnost i uključivo društvo (uključujući povezane misije i partnerstva), Civilna sigurnost za društvo (uključujući povezane misije i partnerstva), Digitalizacija, industrija i svemir (uključujući povezane misije i partnerstva), Klima, energija i mobilnost (uključujući povezane misije i partnerstva), Hrana, biogospodarstvo, prirodni resursi, poljoprivreda i okoliš (uključujući povezane misije i partnerstva) te Euratom - Fisija i Fuzija.

Zadaci članova referentnih skupina uključuju sljedeće:

- Na upit Koordinatora daju očitovanja i mišljenja na relevantni radni program i ostala otvorena pitanja vezana uz provedbu Programa, a na temelju kojih će se formirati stajalište RH o pitanjima vezanim uz istraživanje, razvoj i inovacije za područje za koje je formirana referentna skupina.
- Na upit Koordinatora pridonose oblikovanju strateških i operativnih dokumenata koji se odnose na unapređenje sudjelovanja RH u Programu.
- Sudjeluju u promociji programa Obzor Europa u sklopu svog djelovanja i stručnosti.
- Sudjeluju prema potrebi na sastancima s relevantnim dionicima nacionalnog sustava podrške Programu.
- Razmjenjuju informacije i upućuju na potencijal za suradnju i stvaranje konzorcija s institucijama iz javnog i privatnog sektora u sklopu Programa.

Međuresorna skupina za program Obzor Europa

S ciljem unaprjeđenja provedbe Programa Ministarstvo je osnovalo Međuresornu skupinu za program Obzor Europa (u daljnjem tekstu: Međuresorna skupina) kojom će se uspostaviti suradnja s ciljem jačanja međuresorne suradnje uz koordinirano i zajedničko djelovanje svih relevantnih nacionalnih dionika. Međuresornu skupinu čine predstavnici tijela državne uprave i drugih relevantnih tijela nacionalnoga istraživačko-inovacijskog sustava.

Zadaci članova Međuresorne skupine uključuju sljedeće:

- Davanje doprinosa oblikovanju strateških i operativnih dokumenata Ministarstva koji se odnose na Program.
- Poticanje i unapređenje suradnje i razmjene informacija između tijela državne uprave i drugih javnih tijela vezanih uz sudjelovanje u Programu.
- Davanje očitovanja i mišljenja iz svoje nadležnosti na temelju kojih će se formirati stajališta RH, kao i usklađivanje s postojećim stajalištima RH o drugim programima Europske unije.
- Davanje očitovanja i mišljenja iz svoje nadležnosti na uključivanje RH u inicijative i aktivnosti u sklopu Programa.
- Sudjelovanje u pripremi i provedbi aktivnosti s ciljem jačanja sudjelovanja i uspješnosti prijavitelja iz RH u Programu.
- Sudjelovanje u pripremi i provedbi aktivnosti s ciljem jačanja vidljivosti Programa među relevantnim dionicima u sustavu istraživanja, tehnologija i inovacija.

ORGANIZACIJA RADA DIONIKA NACIONALNOG SUSTAVA PODRŠKE

NAČELA RADA NACIONALNOG SUSTAVA PODRŠKE ZA PROVEDBU PROGRAMA OBZOR EUROPA

Načela rada dionika nacionalnog sustava podrške za provedbu programa Obzor Europa temelje se na općim načelima dobrog upravljanja:

- **Odgovornost**

Dionici nacionalnog sustava podrške preuzimaju prava i obveze dobivene službenim imenovanjem koje su definirane ovim smjericama i naznačene u predmetnim odlukama te ih odgovorno ispunjavaju.

Dionici nacionalnog sustava podrške za provedbu Programa kontinuirano zastupaju i promoviraju interese svih hrvatskih korisnika i prijavitelja (istraživača i organizacija), uključujući i nacionalne interese, neovisno o pripadnosti matičnoj instituciji te potencijalnom stručnom, osobnom ili poslovnom interesu. Pojedinačni interesi dionika nacionalnog sustava podrške ne smiju se zastupati u sastavima odbora. Radni materijali dostupni članovima odbora, a posebno materijali u vlasništvu Komisije, tajni su te se ne smiju diseminirati izvan nacionalnog sustava podrške.

- **Pouzdanost i predvidljivost**

Nacionalni sustav podrške ima utvrđene procedure i pravila rada, kao i procedure prijenosa informacija koje omogućuju njegovo nesmetano funkcioniranje u skladu s nacionalnim zakonodavstvom. Ministarstvo utvrđuje procedure i pravila rada te prijenosa informacija ovim Smjericama.

- **Otvorenost, dostupnost i transparentnost**

Dionici nacionalnog sustava podrške dužni su službenim kanalima transparentno komunicirati s korisnicima i svim zainteresirani dionicima distribuirati javne dokumente i informacije važne za provedbu Programa. Korisnicima je omogućeno zatražiti informaciju ili smjernicu od kontakata koji su objavljeni na službenom portalu RH za Program. Svi dionici nacionalnog sustava podrške moraju biti dostupni korisnicima i ostalim dionicima sustava elektroničkom poštom i telefonom tijekom radnog vremena. Nacionalne osobe za kontakt u svom radu omogućuju jednak pristup informacijama svakom korisniku, a njihov rad je neovisan.

- **Uključivost**

Uključivost označava višestruke oblike komunikacije između dionika nacionalnog sustava podrške i korisnika, a s ciljem izgradnje sustava koji može odgovoriti na potrebe širokog spektra korisnika. Nacionalni sustav podrške kontinuirano se prilagođava potrebama korisnika i ostalih dionika sustava s ciljem osiguravanja učinkovitosti i što veće kvalitete. U tom kontekstu omogućeno je da korisnici i dionici ispunjavanjem posebnog upitnika evaluiraju sustav i rad dionika na godišnjoj razini. Procjenu i analizu provodi Koordinator te na temelju rezultata predlaže mjere za unapređenje sustava.

U slučaju odstupanja od navedenih načela rada nacionalnog sustava podrške ili zaprimanja pritužbe na rad dionika nacionalnog sustava potpore, Ministarstvo ih je dužno ispitati. Također, Ministarstvo zadržava pravo zamijeniti ili ukinuti nominaciju dionika nacionalnog sustava potpore ako utvrdi da je došlo do odstupanja od općih načela.

INTERNI KOMUNIKACIJSKI KANALI

Ministarstvo znanosti i obrazovanja kao nadležno tijelo državne uprave za koordinaciju sudjelovanja u programu Obzor Europa predstavlja središnje mjesto za prikupljanje informacija i njihovu diseminaciju prema svim dionicima sustava podrške za provedbu Programa.

Dionici nacionalnog sustava podrške podijeljeni su prema tematskim područjima te su na temelju njih uvršteni na distribucijske liste elektroničke pošte za primanje i dijeljenje informacija.

Distribucijske liste služe diseminaciji relevantnih informacija između dionika uključenih u rad određenog sastava odbora te uključuju:

- najave Komisije,
- upite korisnika i drugih tijela državne i javne uprave,
- najave događaja vezanih uz Program,
- promjene u načinu rada,
- bilješke i materijale sa sastanaka te ostale relevantne informacije.

Kako bi se osigurao pristup podacima za nove članove sustava te omogućila razmjena i čuvanje dokumenata, Koordinator je uspostavio mapu na jednom od vanjskih sustava pohrane. Pristupne podatke sustavu Koordinator prosljeđuje dionicima službenim komunikacijskim kanalom elektroničke pošte.

GODIŠNJI PLAN RADA DIONIKA SUSTAVA PODRŠKE ZA PROVEDBU PROGRAMA OBZOR EUROPA

Koordinator u suradnji s nacionalnim osobama za kontakt i članovima odbora izrađuje *Godišnji plan rada dionika sustava podrške za provedbu programa Obzor Europa* (u daljnjem tekstu: Godišnji plan rada), koji uključuje popis i indikativne rokove za provedbu glavnih aktivnosti te osobe odgovorne za njihovu provedbu.

Glavne aktivnosti koje se unose u Godišnji plan rada uključuju:

- Komunikacijski plan:
 - okvirni plan informativnih i promotivnih aktivnosti Programa na nacionalnoj razini (konferencije, info dani, radionice i sl.), a prema potrebi informativne i promotivne aktivnosti na razini pojedinih sastava odbora i ciljane skupine korisnika;
 - plan izrade promotivnih materijala za potrebe nacionalnog sustava podrške.
- Okvirni plan sastanaka dionika nacionalnog sustava podrške za provedbu Programa u organizaciji Ministarstva.
- Plan provedbe ostalih aktivnosti vezanih uz Program.

Dionici dostavljaju Koordinatoru priloge za izradu Godišnjeg plana rada za sljedeću kalendarsku godinu do 1. prosinca tekuće godine, a Koordinator na temelju priloga izrađuje Godišnji plan rada najkasnije do 31. prosinca tekuće godine. Godišnji plan rada dostupan je svim dionicima sustava podrške, a nacionalne osobe za kontakt i Koordinator redovito ga ažuriraju i osiguravaju njegovu stalnu dostupnost. Plan informativnih i promotivnih aktivnosti na nacionalnoj i europskoj razini također su javno dostupni na službenom portalu RH za Program.

SUDJELOVANJE NA SASTANCIMA

Nacionalni sastanci dionika nacionalnog sustava podrške

Koordinator organizira redovite i, prema potrebi, izvanredne sastanke dionika nacionalnog sustava podrške Programu sukladno Godišnjem planu rada. Na sastancima su prisutni članovi odbora i nacionalne osobe za kontakt te članovi Međuresorne radne skupine za program i članovi referentnih skupina. Nacionalni sastanci održavaju se u svrhu razmjene informacija, ideja i mišljenja o temama vezanim uz Program, uključujući i sudjelovanje u Programu i unaprjeđenje rada nacionalnog sustava podrške.

Sudjelovanje na sastancima u organizaciji Europske komisije

Članovi odbora redovito sudjeluju na sastancima odbora koje organizira Komisija. U pravilu, na svakom sastanku sudjeluju dva člana odbora (stručnjak i delegat), osim ako su prema dnevnom redu sastanka predviđene teme zbog kojih je potrebno sudjelovanje više članova odbora ili je predviđena konkretna aktivnost koja zahtijeva sudjelovanje svih članova odbora.

Prije sastanka odbora članovi konzultiraju Koordinatora te usuglašavaju stajališta o pojedinim temama i interesima RH u koordinaciji s Ministarstvom i Međuresornom skupinom, a nakon sastanka izvještavaju o ishodu i potrebnim koracima. U slučaju da pojedini član ili svi članovi odbora nisu u mogućnosti sudjelovati na sastanku odbora, o tome su dužni pravodobno izvijestiti Koordinatora.

Nacionalne osobe za kontakt redovito sudjeluju na sastancima mreže nacionalnih osoba za kontakt za područje za koje su imenovane, a koje organizira Komisija. U slučaju da nacionalna osoba za kontakt (ili njezina zamjena, ako postoji) nije u mogućnosti sudjelovati na sastanku, o tome je potrebno pravodobno izvijestiti Koordinatora.

Refundacija putnih troškova i naknada za rad članovima programskog odbora

Komisija u pravilu obavlja povrat troškova putovanja za jednog delegata i jednog stručnjaka pri čemu stručnjak ima prednost sudjelovanja na sastanku odbora. S obzirom na navedeno, dva člana odbora mogu zatražiti povrat troškova od Komisije.

Komisija refundira:

- troškove putovanja zrakoplovom, vlakom i osobnim automobilom (uključujući korištenje nekoliko prijevoznih sredstava);
- troškove javnog prijevoza od zračne luke u Bruxellesu do grada i natrag (npr. od zračne luke do postaje Schuman ili do Glavnog kolodvora u Bruxellesu).

Komisija ne refundira:

- troškove prijevoza taksijem i troškove parkiranja;
- troškove gradske vožnje (npr. od hotela do mjesta na kojem se održava sastanak) s obzirom na to da su takvi troškovi uračunati u dnevnicu.

Članovi odbora ostvaraju pravo na povrat troškova i za neslužbene sastanke koje ponekad organiziraju pojedine zemlje prije službenog sastanka programskog odbora (*Pre-meeting*). U pojedinim slučajevima moguće je ostvariti povrat troškova za sastanke drugih tijela Unije ako su povezani sa sastavima ili područjima za koja su nacionalni predstavnici imenovani. O takvim sastancima potrebno je prvo obavijestiti Koordinatora te provjeriti prihvatljivost troškova tih sastanaka za Ministarstvo.

Detaljni postupak i uvjeti refundacije putnih troškova od Ministarstva i/ili Komisije opisani su u Uputama za refundaciju putnih troškova nacionalnim predstavnicima u odboru, koje se nalaze na službenoj mrežnoj stranici Ministarstva.

Članovi odbora, koji su stručnjaci, svojim sudjelovanjem na sastancima u organizaciji Europske komisije ostvaruju naknadu za rad sukladno odluci Ministarstva znanosti i obrazovanja.

KOMUNIKACIJSKI KANALI PREMA KOMISIJI, KORISNICIMA, PRIJAVITELJIMA I ŠIROJ JAVNOSTI

KOMUNIKACIJSKI KANALI PREMA EUROPSKOJ KOMISIJI

Članovi programskog odbora u dogovoru s Ministarstvom i relevantnim nacionalnim osobama za kontakt te prema potrebi i s članovima relevantne referentne skupine pripremaju mišljenja i komentare na upite Komisije. Mišljenja i komentari dostavljaju se na službenom obrascu (Prilog 2.), osim ako Komisija nije definirala taj obrazac. Ispunjen i usuglašen obrazac Komisiji dostavlja član programskog odbora, osim u slučaju kada Komisija zahtijeva drukčije.

NACIONALNI PORTAL ZA PROGRAM OBZOR EUROPA

Nacionalni portal sadrži informacije o programu Obzor Europa na hrvatskom jeziku te uključuje:

- Opće informacije o svim područjima Programa te ključne dokumente, a to su:
 - Uredba o uspostavi programa Obzor Europa,
 - Odluka o uspostavi posebnog programa za provedbu programa Obzor Europa,
 - Strateški plan Programa,
 - Radni program,
 - Zaključak Vlade RH o provedbi Programa,
 - poveznice na ostale strateške dokumente, potporne inicijative, programe, alate i sl.
- Osnovne informacije o nacionalnom sustavu podrške za provedbu Programa:
 - kratki opis nacionalnog sustava podrške,
 - popis nacionalnih osoba za kontakt s pripadajućim podacima za kontakt,
 - popis članova odbora s pripadajućim podacima za kontakt,
 - Smjernice za rad dionika nacionalnog sustava podrške,
 - poveznica na Mjere za jačanje sudjelovanja hrvatskih prijavitelja u programima Europske unije u području istraživanja i inovacija i pripadajući obrasci za prijavitelje,
 - poveznice na vezane službene stranice i dokumente, potporne inicijative, programe, alate i sl.,
 - upitnik za korisnike o razini zadovoljstva pruženom podrškom.
- Obavijesti o objavljenim natjecajima u sklopu pojedinih poziva s odgovarajućim priložima i informacijama:
 - kratki opis natječaja,
 - radni program,
 - poveznica na upute za prijavitelje,
 - podaci o relevantnoj nacionalnoj osobi za kontakt,
 - poveznice na korisne izvore informacija,
 - obavijest o informativnom danu za predmetni natječaj u slučaju kada je on predviđen.
- Novosti u provedbi Programa i relevantne obavijesti Komisije.
- Obavijesti o informativnim i promotivnim događajima na europskoj i nacionalnoj razini za korisnike i dionike nacionalnog sustava podrške.
- Novosti o hrvatskim uspješnicama.
- Ostali pozivi i aktualnosti.

Nacionalne osobe za kontakt odgovorne su za redovito objavljivanje i ažuriranje podataka u području u kojem su imenovane.

SLUŽBENE MREŽNE STRANICE MINISTARSTVA ZNANOSTI I OBRAZOVANJA

Službene mrežne stranice Ministarstva sadrže:

- Općenite informacije o svim područjima Programa te ključne dokumente, a to su:
 - Uredba o uspostavi programa Obzor Europa,
 - Odluka o uspostavi posebnog programa za provedbu programa Obzor Europa,
 - Strateški plan Programa,
 - Zaključak Vlade RH o provedbi Programa.
- Osnovne informacije o nacionalnom sustavu podrške za provedbu Programa koji uključuje:
 - Kratki opis nacionalnog sustava podrške,
 - Smjernice za rad dionika nacionalnog sustava podrške,
 - Upute za refundaciju putnih troškova nacionalnim predstavnicima u programskom odboru,
 - Obrazce za izvještavanje članova programskog odbora,
 - Popis članova programskog odbora s pripadajućim podacima za kontakt.
- Poveznica na službeni Portal RH o Obzoru Europa.

PROMOTIVNI MATERIJALI

Brošura o hrvatskom sudjelovanju u Programu

Agencija za mobilnost i programe Europske unije, uz aktivno sudjelovanje cijeloga nacionalnog sustava podrške, koordinira izradu brošure s općim podacima o sudjelovanju RH i primjerima uspješnih projekata hrvatskih prijavitelja u pojedinim područjima na temelju osiguranih sredstava u financijskom planu Agencije. Brošura se jedanput godišnje revidira u elektroničkom obliku koji je pogodan za pretraživanje te prema potrebi ponovno tiska.

Ostali promotivni materijali

Ministarstvo i Agencija za mobilnost i programe Europske unije, uz aktivno sudjelovanje cijeloga nacionalnog sustava podrške, u sklopu svojih redovitih aktivnosti izrađuju i dijele promotivne materijale namijenjene konferencijama, radionicama i drugim događajima u organizaciji dionika nacionalnog sustava podrške za provedbu Programa ili drugih tijela.

PRILOG 1.

Obrazac izvješća sa sastanaka

PRILOG 2.

Obrazac za dostavu komentara i mišljenja na nacрте dokumenata.

Prilog 1. Obrazac izvješća sa sastanka

OBZOR EUROPA OBRAZAC IZVJEŠĆA SA SASTANKA		
Podaci o sudioniku/icima		
Ime i prezime		
Tematski i sastav		
Institucija		
Informacije o sastanku		
Naziv		
Vrijeme održavanja		
Mjesto održavanja		
Ključne točke rasprave (priložiti dnevni red sastanka uz izvješće)		
Zaključci sastanka		
Daljnje postupanje (navesti potrebne aktivnosti nastavno na sastanak, posebno naznačiti crvenom bojom za slučaj potrebne žurnosti u postupanju)		
Aktivnost	Tijelo/osoba nacionalnog sustava podrške koje/a je nadležno/a za provedbu aktivnosti	Rok izvršavanja

<p>Dodatni komentari i sugestije, a vezano uz sadržaj sastanka (prvenstveno relevantne za MZO, člana/članove programskog odbora, nacionalne osobe za kontakt, članove referentne skupine, stručnjake u području, prijavitelje i korisnike Programa)</p>		
<p>Planirani termin sljedećeg sastanka</p>		

Prilog 2. Obrazac za dostavu komentara i mišljenja na nacрте dokumenata

OBZOR EUROPA OBRAZAC OČITOVANJA ZA DOSTAVLJENE DOKUMENTE		
Podaci o osobi koja priprema očitovanje		
Ime i prezime		
Tematski sastav		
Institucija		
Informacije o nacrtu dokumenta za koje se prilaže očitovanje (dokument priložiti uz Obrazac)		
Naziv dokumenta		
Rok dostave očitovanja / Termin sastanka za koji se priprema očitovanje		
OČITOVANJE NIŽE NAVESTI U ODGOVARAJUĆEM FORMATU		
Općeniti komentar na nacrt dokumenta		
Komentar na dijelove teksta (po potrebi dodati redove)		
Prijedlog teksta	Prijedlog izmjene teksta	Obrazloženje
